

Enligt sändlista

Bildande av Torparuddens naturreservat i Strängnäs kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar länsstyrelsen att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Reservatets gränser utmärks i fält.

Reservatets namn skall vara *Torparuddens naturreservat*.

Uppgifter om reservatet

<i>Objektnummer</i>	04-02-126
<i>Län</i>	Södermanland
<i>Kommun</i>	Strängnäs
<i>Socken</i>	Aspö
<i>Lägesbeskrivning</i>	Nordvästra hörnet på Tosterön, 13 km NV om Strängnäs
<i>Terrängkartan</i>	Strängnäs 10H NV
<i>Fastighetskartan</i>	107 93
<i>Areal</i>	38,0 ha, varav allt är land
<i>Fastigheter</i>	Säby 1:4
<i>Nyttjanderätter/servitut</i>	Gemensamhetsanläggningarna Logarn ga:1 och Logarn ga:3. Jakträtt.
<i>Förvaltare</i>	Länsstyrelsen

Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och utveckla ett område med värdefull barrblandskog och ett stort lövinslag
- strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning och typiska arter i gynnsamt tillstånd.
- friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Beskrivning av reservatet

Torparuddens naturreservat utgörs av en udde på den nordvästra delen av Tosterön. Området består till större del av en gammal barrblandskog, vilken är omväxlande i sin karaktär från brant- och hållmarkstallskog till mer bördigare partier nere i svackorna och i de flackare delarna. Terrängen utmed Mälarens strand är starkt kuperad med flera stupande partier och dramatiska höjdskillnader. Möjligheterna till fina utsiktsplatser är många.

Delar av området har tidigare haft en mer öppen karaktär, ett parti i norr har varit öppen ängsmark och hage. Spåren syns med ett kraftigt buskskikt av hassel som står kvar under ett trädskikt av främst 50-80 åriga aspar och ekar.

Den största delen av området är bergbundet där tall och gran dominerar med ett stort inslag av triviallövträd som asp, björk och klibbal. Vidare finns det i bergkanterna på flera ställen senvuxna ekar, sk krattekar, samt senvuxna aspkloner. Tallen dominerar på de magrare delarna och i de riktigt branta partierna. Inslaget av gran ökar ner mot de bördigare svackorna och på de mer flacka partierna i reservatets centrala del.

Karakteriserande för området är att det under en längre tid undgått skogliga åtgärder. Vilket yttrar sig i ett gammalt och olikåldrigt trädskikt, en stor andel död och döende ved i olika nedbrytningsstadier samt ett stort antal signal- och rödlistade arter. De främsta naturvärdena är knutna till den långa kontinuiteten av både löv och barr i området.

Inom området har en rad sällsynta och rödlistade arter noterats vilka främst är knutna till död och döende ved. Till de mer intressanta hör apelticka, smalskaftslav och brandticka vilka alla är mycket sällsynta i länet. Värt att notera är den bitvis rika förekomsten av ullticka samt kötticka. Observation av både mindre hackspett och tretåig hackspett är gjord i området.

Med sina vackra utsiktspunkter över Mälaren har Torparudden höga värden för friluftslivet. På östra sidan om Torparudden ligger ett stort stugområde och en del vandrare nyttjar området för rekreation. På grund av många tvärsgående dalgångar är det inte helt lätt att ta sig längsmed stranden, men i ett par dalsänkor kan man följa små stigar fram till vattnet.

Förutsättningarna för att bevara naturvärdena i området anses vara goda om skötsel sker i enlighet med skötselplanen. För att bevara och på sikt även utveckla naturvärdena krävs viss skötsel, främst inom den lövrika delen i norr samt för att på sikt kunna föryngra löv och tall i området.

Skälen för beslutet

På grund av områdets höga naturvärden och behov av långsiktigt skydd bedöms ett förordnande som naturreservat ge de bästa förutsättningarna att bevara området.

Länsstyrelsen finner i enlighet med 5§ förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. att beslut om att avsätta området som naturreservat är väl förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Beslutet överensstämmer också med miljökvalitetsmålet "Levande skogar".

Föreskrifter

Med stöd av 5, 6 och 30 § § miljöbalken föreskriver länsstyrelsen följande.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att inom reservatet

1. uppföra byggnad eller anläggning.
2. anlägga väg.
3. anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
4. anordna upplag.
5. borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna.
6. avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd.
7. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
8. framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av fäلت vilt med s.k. älgdugare eller motsvarande terrängfordon.
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
10. kalka eller gödsla mark eller vatten.

Det är inte tillåtet att utan föregående samråd med länsstyrelsen

11. uppföra nya jaktorn eller röja siktgator för jakt.

Ovanstående förbud gäller inte i de fall ett befintligt jaktorn flyttas till ny plats.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättning av informationstavlor i enlighet med fastställd skötselplan
3. Anläggande av parkeringsplats enligt fastställd skötselplan
4. Genomförande av skötselåtgärder i enlighet med fastställd skötselplan
5. Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med

stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren.

6. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

C Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Det är förbjudit att inom reservatet

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
2. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs.
3. skada, plocka eller samla in växter eller växtdelar. Bär, matsvamp och blomplockning för eget behov är dock tillåtet.
4. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.
5. utan länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet.
6. utan länsstyrelsens tillstånd anordna tävlingar.

Föreskrifterna under A, B och C skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar och föreskrifter för området. Av särskilt betydelse för syftena med reservatet är bl.a.:

Artskyddsförordningen (1998:179) och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1999:7) om artskydd med bestämmelser om fridlysning.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § i förordningen (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 3) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

Ärendets handläggning

Dokumentation

Naturvärdena vid Torparudden har varit kända en längre tid och nämns i länets naturvårdsprogram från 1991. Vid dåvarande Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering 1995 avgränsades 2 nyckelbiotoper och 1 naturvärdesobjekt inom området.

Reservatsbildningen

Länsstyrelsen mottog 2002 ett ärende av dåvarande Skogsvårdsstyrelsen om att området hade höga naturvärden och att skydd i form av naturreservat kunde vara lämpligt. Markägaren informerades om att länsstyrelsen närmare ville undersöka och bedöma områdets naturvärden. Efter genomförd undersökning informerade länsstyrelsen

BESLUT

5(6)

Datum

Dnr

2008-10-20

511-1867-2002

markägaren på ett möte i slutet av 2003 om resultatet och om sin avsikt att bilda reservat av området vid Torparudden. I slutet av 2004 påbörjades själva reservatsbildningsprocessen genom att länsstyrelsen gav Forum Fastighetsekonomi i uppdrag att värdera det intrång som förslaget till föreskrifter innebär för fastighetsägaren. Överenskommelse mellan markägaren och staten undertecknades 2007-01-15. Remiss på beslut och skötselplan sändes ut i februari 2008 och inga direkta synpunkter inkom på innehållet i beslutet eller skötselplanen. Torparuddens samfällighetsföreningen pekade dock på den rådande trafiksituationen vid avfart från riksväg 55 där skyltning till reservatet är tänkt.

Vid en intresseprövning mot enskilda intressen som länsstyrelsen har gjort enligt 7. kap. 25 § miljöbalken, bedöms att de inskränkningar som föreslås i enskilds rätt att använda mark eller vatten, inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas

Enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) skall länsstyrelsen göra en konsekvensutredning av de föreslagna föreskrifterna som riktar sig till allmänheten. Föreskrifterna innebär vissa vistelsebestämmelser för allmänheten i området. Syftet är att trygga ändamålet med reservatet så att skador på naturvärdena inte uppstår. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att påverkan på allmänhetens friluftsliv är mycket begränsad. De föreslagna föreskrifterna bedöms inte medföra några kostnader av betydelse för vare sig allmänheten, markägarna eller kommunen. Kostnaden för skötsel och skyltning finansieras genom Naturvårdsverkets anslag för skötsel av naturreservat.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

Beslutande i detta ärende har varit landshövding Bo Könberg. I den slutliga handläggningen har enhetschef Greger Nordlöf, samt naturvårdshandläggarna Bo Westman, Camilla Ährlund, Trine Haugset och Markus Fredriksson deltagit, den sistnämnda som föredragande.

Bo Könberg
Landshövding

Markus Fredriksson
Naturvårdshandläggare

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar
4. Fastighetsförteckning

BESLUT

6(6)

Datum

Dnr

2008-10-20

511-1867-2002